

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 1993/3 (Siyasî Parti-Kapatma)

Karar Sayısı : 1994/2

Karar Günü : 16.6.1994

R.G. Tarih-Sayı :30.06.1994-21976

DAVACI : Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı

DAVALI : Demokrasi Partisi

DAVANIN KONUSU : Demokrasi Partisi Genel Başkanı'nın 29.5.1993 tarihinde Federal Almanya'nın Bonn; 15.8.1993 tarihinde Irak'ın Erbil kentlerinde yapmış olduğu konuşmalarla Parti Merkez Yürütme Kurulu'nun "Demokrasi Partisinin Barış Çağırısıdır" başlıklı bildirisinin, Anayasa'nın Başlangıç'ı, 2., 3., 14. ve 69. maddeleri ile 2820 sayılı Siyasî Partiler Yasası'nın 78. ve 81. maddelerinin (a) ve (b) bentlerine aykırılığı ileri sürülerek anılan Parti'nin aynı Yasa'nın 101. maddesinin (b) fıkrası uyarınca kapatılması istemidir.

I- İDDİANAME

I- Giriş

(...)belirlenen nitelikler ve işlevlerin sonucu olarak Anayasa 69. maddesiyle, kurulan partilerin tüzük ve programlarının ve kurucularının hukukî durumlarının Anayasa ve yasa hükümlerine uygunluğunun kuruluşlarını takiben ve öncelikle denetleme ve gerektiğinde kapatma davası açma görevini Cumhuriyet Başsavcılığımıza vermiştir.

Siyasal partilerin kuruluşlarından itibaren çalışmaları, denetimleri konularında olduğu kadar kapatılmalarına ilişkin ilke ve esaslar belli bir düzen içerisinde ayrıntılı olarak Siyasî Partiler Yasası (Daha sonra "SPY" olarak anılacaktır)'nda yer almış, Anayasa'da belli edilen yasaklara uymadığı Cumhuriyet Başsavcılığınca tespit edilen siyasal partiler hakkında Anayasa Mahkemesinde kapatma davası açılması benimsenmiştir.

Davalı siyasal parti, gerekli bildiri ve belgelerin 7.5.1993 tarihinde İçişleri Bakanlığına verilmesiyle SPY.nın 8. maddesine göre tüzel kişilik kazanmıştır. Cumhuriyet Başsavcılığımız da Anayasa ve SPY.nın yüklediği görev uyarınca, diğer partiler gibi, davalı siyasal partinin yurt düzeyindeki çalışmalarını kuruluşundan başlayarak izlemeye başlamış, görevden ötürü (re'sen) yapılan izleme yanında, SPY.nın 106. maddesi gereğince yerel adli ve idarî makamlardan Cumhuriyet Başsavcılığımıza gönderilen bilgi ve belgelerin değerlendirilmesinden, davalı siyasal partinin çalışmalarında, (II) no.lu bölümde belirtilen ve kapatmayı gerektiren yasaklamalara aykırı davranışların var olduğu kanısına varılmıştır.

II- Davayla İlgili Yasa Hükümleri

A) Anayasa Hükümleri

(...)

III- Açıklamalar

Sözü edilen konuşmaların ve bildirin içerikleri, tarih sırasına göre, aynen şöyledir :

A) Genel Başkan Yaşar Kaya'nın 29.5.1993 günü Federal Almanya'nın Bonn şehrindeki konuşması:

"(...) Son otuz yıllık aydınlanma döneminden sonra tarih bir noktada bizi bir araya getirdi. Bugün burada özgür bir ülke ve ulusal birlik için yürüyoruz. Yaşasın ulusal birliğimiz. Yaşasın bizi biz eden sevda.

"(...)Bu çıkmazı aşmanın yolu gerçek demokrasi ve değişimden yana olan güçleri seferber etmek ve sağlıklı bir kanala yöneltip örgütsel birliği kurmaktır.(...)"

B) Genel Başkan Yaşar Kaya'nın Irak'ın Erbil şehrinde düzenlenen Irak Kürdistan Demokrasi Partisi'nin 11. Genel Kurulunun açılışında 16.8.1993 tarihinde yaptığı konuşma konuşma Cumhuriyet Başsavcılığımızca Türkçeye çevrilmiştir.

"(...)Ey hazır bulunan kardeşlerim; Kürdistan halkının sorunu yüzelli senedir ihanet sorunu ve başkaldırma sorunudur. Şeyh Ubadullah Nehdi (Ubeydullah Nehri)'den tutun da şimdiye kadar Kürdistan'ın bağımsızlığı ve kurtuluşu için kim ne yapmışsa biz hepsine saygı duyuyoruz. Hepsi Kürdistan devleti için.

Ey Kürdistan Demokrasi Partisi'nin silahlı askerleri; sizin partinizin sorunu adınız, sesiniz, sedanızdır. Adınız bizim orada da (duyulmuştur), (aynı zamanda, zaten) savaş merkezidir. Herkes bizi biliyor. Her Kürt arslan ve kaplan gibidir. Sorununuz (davanız) sevgidir, zaferdir, rahmetli Molla Mustafa'dır. Muhammedin gazasıdır (Gazi Muhammed), güleryüzdür, savaş meydanında, milletin kahramanı, ölmeyen, rahmetli Molla Mustafa Barzani'dir. Hasaneyn Heykel, Molla Mustafa için diyordu ki, o Kürdistan'ın yaşlı kartalıdır. Sizin davanız Barzani'nin koşusudur. Davanız Kürdistan'ın kurtuluşudur. Davanız tüm Kürdistan partilerinin anasıdır.

(...)

C) Demokrasi Parti Merkez Yürütme Kurulunun 1993 yılı Ağustos ayında yayınladığı "Demokrasi Partisi'nin Barış Çağrısıdır" başlıklı bildirisi:

II. DAVALI PARTİNİN ÖN SAVUNMASI

(...)

III- YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI'NIN ESAS HAKKINDAKİ GÖRÜŞÜ

(...)

IV- DAVALI PARTİ TEMSİLCİLERİNİN SÖZLÜ AÇIKLAMALARI

V- DAVALI SİYASİ PARTİNİN ESAS HAKKINDAKİ SAVUNMASI

VI- DAVANIN EVRELERİ

VII- İNCELEME

B. Esas Yönünden

1. Genel Açıklama

Genel ve eşit oy hakkı; çoğulcu, katılımcı kurallar ve kurumlar düzeni olan çağdaş demokrasilerde yurttaşların devlet yönetimine katılmalarının temel koşuludur. Bu yolla söz sahibi olup etkinlik kazanma olanağı elde edilirse de kişilerin ayrı ayrı güçleriyle sonuç almaları güçtür. Bireysel iradeleri birleştirip yönlendirerek onlara ağırlık kazandıran özgün kuruluşlara gereksinim duyulmuştur. Bu kuruluşlar, dağınık siyasal tercihleri birleştirip açıklık ve güç

sağlayarak devlet hizmetlerini daha yararlı kılmak, hak ve özgürlükleri güvenceye bağlayarak toplumsal barışı güçlendirmek, anayasal ilkeler doğrultusunda kamuoyu oluşturarak ulusal yaşama daha çok aydınlık getirmek yönünden vazgeçilmez öneme sahip olan siyasal partilerdir.

Anayasa'nın 68. maddesinin ikinci fıkrasında "Siyasî partiler demokratik siyasî hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır." ilkesine yer verildikten sonra üçüncü fıkrasında da "Siyasî Partiler önceden izin almadan kurulurlar ve Anayasa ve kanun hükümleri içinde faaliyetlerini sürdürürler." denilmektedir.

2. Anayasa ve Siyasî Partiler Yasası'nın İlgili Kuralları

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nca davalı Siyasî Parti'nin, Anayasa'nın Başlangıç Kısmı ile 2., 3., 14., 69. maddelerine; 2820 sayılı Siyasî Partiler Yasası'nın ise 78. ve 81. maddelerinin (a), (b) bentlerine aykırılıkta bulunduğu ileri sürülerek aynı Yasa'nın 101. maddesinin (b) bendi uyarınca kapatılması istenilmektedir.

Siyasî Partilerin kapatılmalarıyla ilgili düzenlemelerin kaynağı, Devletin temel öğelerini belirleyerek bunları güvenceye bağlayan ve toplumsal uzlaşmanın temelini oluşturan Anayasa'nın aşağıdaki maddelerinde yer alan kurallardır:

"MADDE 1.- Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir."

"MADDE 2.- Türkiye Cumhuriyeti toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir."

"MADDE 3.- Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir.

Bayrağı, şekli kanununda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır.

Millî Marşı "İstiklal Marşı"dır.

Başkenti Ankara'dır."

"MADDE 4.- Anayasanın 1 inci maddesindeki Devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm ile, 2 nci maddesindeki Cumhuriyetin nitelikleri ve 3 üncü maddesi hükümleri değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez."

Anayasakoyucu, bu kurallarla ulusal birliğimizin değişmezliğiyle ülke bütünlüğünü ve devletin tekil yapısını ortaya koymuştur. Burada öncelikli olanlar ülke-ulus bütünlüğüyle Atatürk milliyetçiliğidir.

(...)

Burada öncelikle dava konusu, Demokrasi Partisi Genel Başkanı Yaşar Kaya'nın yaptığı konuşmalarla Parti Merkez Yürütme Kurulu'nun "Demokrasi Partisinin Barış Çağrısıdır" başlıklı bildirisinin Devletin Ülkesi ve Milletiyle Bölünmez Bütünlüğü'nün bozulması amacına yönelik olup olmadığının saptanması gerekmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Ülkesi ve milletiyile bölünmez bütünlüğü ve bu ilkenin vazgeçilmez bir unsuru olan ortak dil, kültür, eğitim ve Atatürk Milliyetçiliği kavramları hukuksal, siyasal olduğu kadar , tarihsel ve sosyal gerçeklere dayanmaktadır.

Şöyleki:

"Bütünlük" ilkesi ilk olarak Misak-ı Milli'nin birinci maddesinde "... islâm çoğunluğu bulunan yerleşik toprak parçalarının tamamı hakikaten veya hükmen hiçbir sebeple ayırma kabul etmez küldür." biçiminde yer almıştır.

Delegasyon Başkanı İsmet İnönü, Lozan Barış Andlaşması görüşmelerinde, bütünlük ilkesini "Büyük Millet Meclisi Hükümeti; Türk Yurdu'nun birliğine ve bölünmezliğine en büyük önemi vermekte, hakların ve ödevlerin, çıkarların ve yükümlülüklerin yurttaşlarca eşit olarak paylaşılması gerektiğine inanmaktadır." biçiminde açıklamıştır.

Devletin, ülkesi ve milletiyile bölünmezliği ilkesi Anayasa'nın birçok maddesinde özellikle vurgulanmış, Türk Milleti'nin bağımsızlığı ve bütünlüğüyle, ülkenin bölünmezliğini korumak devletin temel amaç ve görevleri arasında gösterilmiştir. (Madde 5). Ülke ve ulus bütünlüğünü korumak için temel hak ve özgürlüklerin kısıtlanabileceği de kabul edilmiş, (Madde 13 ve 14) aynı amaçla basın ve dernek kurma özgürlüklerine özel sınırlamalar getirilmiş (Madde 28, 30, 33), gençlerin bu anlayış doğrultusunda yetişme ve gelişmelerini sağlayıcı önlemler alınması devlete özel görev olarak verilmiş (Madde 58), bilimsel araştırma ve yayında bulunma yetkisinin Devletin varlığı ve bağımsızlığıyla ulusun ve ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliğine karşı kullanılmayacağı belirtilmiş (Madde 130), kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına bu nedenlerle yönetimin müdahalesi uygun bulunmuş (Madde 135), birlik ve

bütünlük konusunda işlenecek suçlar için özel mahkemelerin kurulması öngörülmüş (Madde 143), aynı konu, TBMM üyeleri ve Cumhurbaşkanı yeminlerinin temel öğelerinden birini oluşturmuş (Madde 81 ve 103), siyasî partilerin uyacakları esasların başlıcaları arasında yine "bölünmez bütünlük" ilkesi yer almıştır.

(Madde 68 ve 69)

Gerek Anayasa'ya gerek Siyasî Partiler Yasası'na göre ülke ve ulus bütünlüğü, devletin bölünmezliğinin temel öğeleridir. Faaliyet, ister ülke, ister ulus bütünlüğüne yönelik olsun, sonuçta, devletin bölünmez bütünlüğünün tehlikeye girmesi söz konusudur. Ülke bütünlüğünün hedef alınmasının, ulus bütünlüğünü; ulus bütünlüğünün hedef alınmasının, ülke bütünlüğünü bozacağı kuşkusuzdur. Anayasa ve Yasa, bu değerleri birlikte ve ödünsüz, mutlak olarak korumayı amaçlamıştır. Hiçbir devlet bu konuda hoşgörülü davranmak ve ödün vermek yetkisini kendisinde göremez.

(...)

Anayasa Mahkemesi'nin siyasal partilere ilişkin 20.7.1971 günlü, Esas 1971/3, Karar 1971/3 sayılı kararında değinildiği gibi; 1921 Anayasası'ndan 1961 Anayasası'na değin sürekli olarak üzerinde durulmuş bir ilke olan "Türk Devleti'nin ulusu ve ülkesi ile bölünmezliği" ilkesi, Erzurum ve Sivas Kongreleri'nde saptanan biçimi ile Misak-ı Millî'nin gösterdiği sınırlar içinde birbiriyle kaynaşmış olarak yaşayanların gerçekten ve hukukça ayrılık kabul etmez bir bütün oldukları kesinlikle belirlenmiş ve bu bütünlük içinde ayrıcalıklı bir Kürt halkından hiçbir zaman söz edilmemiş olduğu gibi, Lozan Barış Andlaşması görüşme ve kararlarında da, Misak-ı Millî'nin çizdiği sınırlar içindeki azınlıklar sayılırken "Kürt" ayrımına yer verilmemiştir.

(...)

Anayasa'daki ulus bütünlüğü, ilkesinden uzaklaşıp, Türk ve Kürt Ulusları ayrımına gidilemez. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde, tek bir devlet ve tek bir ulus vardır, birden çok ulus yoktur. Türk Ulusu içinde değişik kökenli bireyler olsa da hepsi Türk Ulusu bütünlüğü içindedir. Tarihsel bir gerçek olan "Türk Ulusu" olgusu yerine ırkçılığa dayanan ayrılıklar ve Türk vatandaşlığı niteliğini değiştiren savlar geçersizdir. Anayasa, bölgeler için özerklik ve özyönetim adı altında ayrılık getiren yöntemlere-biçimlere kapalıdır.

Kimi siyasal nedenlerle dış etkenlerden kaynaklanan, kimi varsayım, yorum ve bahanelere dayanan, insan hakları ve özgürlük savlarıyla yoğunlaştırılan sakıncalı amaçlara geçerlik tanınmaz. Devlet "TEK"dir, ülke "TÜM"dür, ulus "BİR"dir. Ulusal birlik; devleti kuran, ulusu oluşturan toplulukların ya da bireylerin, etnik kökeni ne olursa olsun, yurttaşlık kurumu içinde ayrımsız birliktelikleriyle gerçekleşir. Anayasa'da ve yasalarda yurttaşlar arasında ayrımı öngören hiçbir kural bulunmadığı gibi, kimsenin soy kökeninin yadsınması ya da kabul edilebilecek yeni bir savı da yoktur. Ulusal ve tekil devlet etnik ayrılıklarla tartışılmaz. Herkesin, her zaman karşılaşılabileceği ve giderek hukuk devletinde giderilip karşılığı istenebilecek aykırılık, çelişki, haksızlık ve yanlışlıklar, insan hakları alanında sömürü nedeni yapılarak, gerçekler saptırılıp çarpıtılarak, üstü kapalı biçimde, ayrı ulus yoluyla ayrı devlet amaçlanamaz. Tartışılmaz kavramlar ve değerlerle, ödün verilmesi olanaksız ilke ve niteliklerin kaynağı Türkiye Cumhuriyeti'dir. Çağımızda da farklı etnik grupların birlikte uluslaşması ve devletleşmesi uluslararası düzeyde hukuksallığını korumaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti için farklı düşünmenin haklı bir nedeni yoktur. Ulus birliğini bölmek; belli toprak parçasını bir ırktan gelenlere maletmek, etnik arındırma yapmak anlamına gelir ki, bunun çağdaş, insancıl değerlerle bağdaştırılması olanaksızdır. Vatandaşlık, bölge özelliklerini ve etnik farklılığı aşan, bütünleştirici çağdaş bir olgudur. Bu konuda bir kimsenin diğerinden farklı olmasına; din, kültür ve etnik kökeni ilişkin ayrıcalıklara yer yoktur. İnsan haklarının sadece bir kişiye, sınıfa ve zümreye değil ayrımsız olarak bütün vatandaşlara eşit olarak uygulanması esastır. Siyasal açıdan önemli olan soy değil, ulusal topluluktan olmaktır. Eğer bir soy, vatandaşlık bağlamındaki insan hakları dışında özel haklara sahip olmak isterse bu, onun ulus bütünlüğü içinde yalnız bir köken değil, aynı zamanda ayrı ulusal bir topluluk olması anlamına gelir. Bu ise, ulus bütünlüğü ilkesiyle bağdaşmaz.

Devlet, ülke, ulus konuları, her devlette farklılık gösteren, tarihsel süreçle ulaşılan, yeniden değiştirilip biçimlendirilmesi olanaksız olgulardır. Ulusal ve uluslararası hukuk düzeninde insanlığın mutluluğu için bu temel olguları korumak üzere getirilen düzenlemelere siyasî partilerin uyma zorunluluğu tartışılmaz.

Üzerinde durulması gereken diğer bir husus da "bölünmez bütünlük" ilkesinin, egemenlik kavramı ile yakın ilişkisidir. Türkiye Cumhuriyeti tekil devlet esaslarına göre kurulmuş, bütünlüğe dayanan bir devlettir. "Egemenlik" başlıklı Anayasa'nın 6. maddesinde:

"Egemenlik kayıtsız şartsız Milletindir.

Türk Milleti, egemenliğini, Anayasa'nın koyduğu esaslara göre, yetkili organları eliyle kullanır.

Egemenliğin kullanılması hiçbir surette, hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz..." hükümlerine yer verilmiştir. Bu kurala göre, egemenlik ulus bilincinde birleşenlere aittir. Ulus, Yasama Organı'nı özgür iradesiyle belirleyecektir. Hangi köken ya da soydan gelirse gelsin herkes ulus kapsamındadır. Böylece, ülke, ulus ve egemenlik, bir bütünlük ve uyum içinde gözetilmesi gereken kavramlar olarak ortaya çıkmaktadır.

Bölünmez bütünlük ilkesi, devletin bağımsızlığını, ülke ve ulus bütünlüğünün korunmasını da kapsar. Kuruluşundan beri tekil devlet olan Türkiye Cumhuriyeti'nin, bu tarihsel niteliği Anayasa'lara yansımış olup, korunması konusunda güçlü yaptırımlar getirilmiştir. Özen ve duyarlılıkla sürdürülen yapı, ulusun varlık nedeni olup başka çok uluslu ülkelerin koşulları ile bir tutulamaz. Bu temel ilkedен ödün verilemez. Gerçekte olmayan bir insan hakkı sorunu ileri sürülerek, devleti parçalamaya yönelik girişime, azınlık bulunduğu bahanesi dayanak yapılamaz. Tekil devlet esasına göre düzenlenen Anayasa'da federatif devlet sistemi benimsenmemiştir. Bu nedenle siyasî partiler, Türkiye'de federal sistem kurulmasına programlarında yer veremezler ve bu yapıyı savunamazlar. Devlet yapısında "bölünmez bütünlük" ilkesi; egemenliğin, ulus ve ülke bütünlüğünden oluşan tek bir devlet yapısıyla bütünleşmesini gerektirir. Ulusal devlet ilkesi, çok uluslu devlet anlayışına olanak vermediği gibi böyle düzende federatif yapıya da olanak yoktur. Federatif sistemde federe devletler tarafından kullanılan egemenlikler söz konusudur. Tekil devlet sisteminde ise, birden çok egemenlik yoktur. "Devletin ülkesi ve ulusuyla bölünmez bütünlüğü" kuralı, azınlık yaratılmamasını, bölgecilik ve ırkçılık yapılmamasını ve eşitlik ilkesinin korunmasını içermektedir. "Egemenlik" ve "devlet" kavramlarının, "ulus" kavramıyla bütünleşmesi, devletin herhangi bir etnik kökenden gelenlerle ya da herhangi bir toplumsal sınıfla özdeşleştirilmesine engeldir. Bunun nedeni; ulusun çeşitli toplumsal sınıflardan oluşmasına karşın sınıflar üstü bir kavram olmasıdır. Bunun için, egemenliğin kullanılmasını tek bir toplumsal sınıfa bırakan ya da bir toplumsal sınıfı egemenliğin kullanılmasından alıkoyan veya egemenliği bölen düzenlemeler bölünmez bütünlük ve tekil devlet ilkesine ters düşer. Anayasa'daki "Türk Milleti" tanımı içinde dinsel inanç ve etnik kökeni ne olursa olsun her yurttaş tam eşitlikle yer almakta, bu tanım köken özelliklerinin açıklanıp kullanılmasını asla yasaklamamaktadır. Tersine savlar, yapay halk ulus nitelermeleri, bölücülük ve ayrımcılık özendirmeleri olmaktan öteye geçemez. Demokrasi, demokrasiyi yıkarak savunulamayacağı gibi demokrasi,

demokrasiye karşı ve onu yok etmek için de kullanılamaz. Demokratik haklar, despotizme araç yapılamaz.

Türk Ulusu'nu oluşturan, binlerce yıl bir arada yaşamış, kaynaşmış, ortak kültüre, ahlâka ve dine sahip insanların tarihleri birdir. Vatan üzerinde yaşamış bütün geçmiş kuşaklar, ülkenin ve ulusun bütünlüğünü ve onurunu sürdüreceği kuşkusuz olan, gelecek kuşaklarla birlikte düşünülmelidir. Her ulusun olduğu gibi tarihsel gerçeklere dayanan Türk Ulusu'nun ortak kimliği ve kültürü de savunmasız bırakılamaz. Herşeyden önce Türk Devleti'nin bağımsızlığına, kimliğine ve özbenliğine, ulusal bütünlüğüne düşman olan tüm karşıtlıklarla uğraşmak görev olduğu kadar uluslararası hukuksal belgelerin benimsediği temel bir haktır.

Anayasamıza göre, ulus ve ülke bütünlüğü devletin en temel özelliği ve ilkesidir. Türkiye Cumhuriyeti içinde birden fazla ulus olamaz. Yapısı yukarıda belirlenen Türk ulusu içinde değişik kökenli bireyler olabilir; ancak bunların hepsi Türkiye Cumhuriyeti vatandaşdır. Türk vatandaşlığı niteliğini değiştiren savlar Anayasa'ya uygun değildir.

Demokrasi Partisi her ne kadar görünüşte sık sık "kardeşlik" ve "birlik" sözcüklerini kullanmaktaysa da bunu gerçek amacını gizlemek için yaptığı, asıl amacın Ulusu ve Ülkeyi parçalamak olduğu kardeşlik ve eşitliğin uluslararası düzeyde arandığı açıktır. Dava nedeni konuşmalar ve bildiri vatandaşlar arasında kin, husumet ve ayrılık duyguları yaratmakta ve körüklemektedir. Türk Ulusu'nun bütünlüğünü ırka dayalı bir görüşle Türk ve Kürt olarak ikiye ayırmayı öngörmektedir. Bu tür yönelişin ülke ve ulus bütünlüğünü yıkmayı amaçladığı kuşkuya yer bırakmayacak biçimde açıktır.

Ulus ve ülke bütünlüğüne karşın, Türk ve Kürt Ulusları biçiminde bir ayırımın yapılması ve Kürt halkının ayrı bir devlet kurma yolunda özgürlük savaşı içinde PKK terörist örgütüyle birlikte gösterilmesi, Parti'nin, Kürt kökenine başka bir deyişle ırksal tabana dayatılarak, ülkede yaşayan ve Kürt olarak ayırdıkları bir kısım yurttaşların Türkiye Cumhuriyetinden kopmasının amaçlanması Siyasî Partiler Yasası'nın 78. maddesinin (a) bendinde söz konusu olan "Türk Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü"ne ve (b) bendinde öngörülen siyasî partilerin ırk esasına dayanmaması ilkelerine aykırıdır.

Yukarıda gerekçeleriyle açıklandığı üzere davalı Demokrasi Partisi'nin Genel Başkanı Yaşar Kaya'nın Bonn ve Erbil'de yapmış olduğu konuşmalar ile Parti Merkez Yürütme Kurulu'nun

yayınladığı bildiri Siyasî Partiler Yasası'nın 78. ve 81. maddelerinin (a) ve (b) bentlerine aykırıdır.

VIII- SONUÇ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2.12.1993 günlü, SP.52.Hz. 1993/55 sayılı iddianamesi'yle, Demokrasi Partisi'nin 2820 sayılı Siyasî Partiler Yasası'nın 101. maddesi gereğince kapatılması istenilmekle, gereği görüşülüp düşünüldü:

1. Demokrasi Partisi'nin, Genel Başkanı Yaşar Kaya'nın 29.5.1993 tarihinde Federal Almanya'nın Bonn, 15.8.1993 tarihinde Irak'ın Erbil kentlerinde yapmış olduğu konuşmalarının ve Parti Merkez Yürütme Kurulu'nun "Demokrasi Partisi'nin barış çağrısıdır" başlıklı bildirisinin, Anayasa'ya ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Yasası'nın 78. 81. maddelerinin (a) ve (b) bentlerine aykırılığı nedeniyle anılan Yasa'nın 101. maddesinin (b) fıkrası gereğince KAPATILMASINA, Yılmaz ALİEFENDİOĞLU'nun, "Merkez Yürütme Kurulu Bildirisinin kapatma nedeni olmadığı" yolundaki karşıoyuyla ve esasta OYBİRLİĞİYLE,

2. Anayasa'nın 84. maddesinin son fıkrası gereğince Demokrasi Partisi'nin kapatılmasına ilişkin davanın açıldığı 2.12.1993 gününde Parti üyesi olan milletvekilleri Ahmet TÜRK, Ali YİĞİT, Sırrı SAKIK, Leyla ZANA, Hatip DİCLE, Sedat YURTDAŞ, Selim SADAK, Orhan DOĞAN, Zübeyir AYDAR, Naif GÜNEŞ, Mahmut KILINÇ, Remzi KARTAL ve Nizamettin TOĞUÇ'un milletvekilliklerinin kapatma kararının Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na tebliğ edildiği tarihte sona ermesine; Haşim KILIÇ'ın "Mahmut ALINAK, Muzaffer DEMİR, Mahmut UYANIK ve Mehmet Emin SEVER'in de kapatma davasının açıldığı tarihte Parti üyesi milletvekilleri olduklarından bunlarında millet vekilliklerinin sona ermesi gerektiği"; Yılmaz ALİEFENDİOĞLU'nun ise "fıkranın bu bölümünün uygulamaya ilişkin bulunduğu ve bu konuda bir karar verilmesine yer olmadığı" yolundaki karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

3. Davalı Parti'nin tüm mallarının 2820 sayılı Yasa'nın 107. maddesi uyarınca Hazine'ye geçmesine OYBİRLİĞİYLE,

4. Gereğinin yerine getirilmesi için karar örneğinin, milletvekilleri yönünden Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na, yasal işlemler yönünden 2820 sayılı Yasa'nın 107. maddesine göre Başbakanlığa ve ayrıca Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmesine, OYBİRLİĞİYLE, 16.6.1994 gününde karar verildi.